

Forslag til folketingsbeslutning

om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af de nærmere omstændigheder omkring SAS' forhold til Transair.

Fremsat den 5. februar 1976 af *Sigsgaard* (VS) og *Wilhjelmsen* (VS).

Folketinget opfordrer regeringen til at foranledige nedsat en undersøgelseskommission til undersøgelse af de nærmere omstændigheder omkring SAS' forhold til Transair.

Bemærkninger til forslaget.

Ved en kompliceret aftale overtog SAS i 1968 Nyman og Schultz-koncernen fra Svenska Handelsbanken. De af Transair — et af koncernens selskaber — ejede 3 Boeing 727-100 fly skulle dog overgå til Eriksbergs Mekaniska Verkstad, der samtidig lejede dem ud til SAS, der gennem Scanair fik flyene opereret af Transair.

Den store svenske Broström-koncern ejer Eriksbergs Mekaniska Verkstad og har væsentlig indflydelse på Svenska Handelsbanken samt på SAS.

Da transaktionen giver Broström-koncernen et stort afskrivningsobjekt, og da SAS' egne eksperter forinden havde advaret om, at hvert af flyene ville give et årligt underskud på 1,8 mill. sv. kr., finder forslagsstillerne det nødvendigt at få undersøgt, om skattelovgivningen og anden lovgivning er overholdt.

Transaktionen var så åbenbart uøkonomisk for SAS, at den næppe kan være foretaget alene ud fra hensynet til dette selskabs interesse.

SAS har benægtet eksistensen af ekspertrapporten, og efter at dens eksistens var bevist fra anden side, har selskabet hævdet, at den ikke kunne tillægges særlig vægt.

Den nylige overtagelse af flyene bør ligeledes undersøges nærmere.

En række andre forhold i denne sammenhæng, fremdraget under udvalget om offentlige arbejders

behandling af sagen og på anden måde, bør kommissionen ligeledes tage op.

De foretagne dispositioner har i høj grad været til ugunst for SAS og dermed også for bl.a. danske skatteydere, idet moderselskabernes, herunder DDLs, skattebetaling er reduceret kraftigt som følge af dem.

Nogen egentlig kontrol med SAS har der ikke været, til trods for at selskabet er 50 pct. statsligt ejet. Transair-affærens kolossale omkostninger har således været ukendte, også for trafikministeren, indtil for ganske nylig.

De offentliggjorte regnskaber er så forenklede, at de pågældende store millionbeløb ikke kan aflæses af dem.

Regnskaber, specificerede på flytyper, eksisterer ifølge SAS ikke. Selv efter at et dagblad dokumenterede, at sådanne regnskaber findes, har det ikke været muligt for udvalget om offentlige arbejder at få dem udleveret.

Der er således god grund til at iværksætte den foreslåede undersøgelse.

Det vil næppe blive forstået, hvis folketingsafviser at få de omstridte forhold virkelig belyst.

Forslagsstillerne er klar over, at undersøgelsen forudsætter svensk og norsk tilslutning, og går ud fra, at hverken Sverige eller Norge vil hindre, at offentligheden får indsigt i de nævnte forhold.